Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

13.10.2020

Erityisasiantuntija Marjatta Koskinen

Valtiovarainvaliokunnan maatalousjaosto
Asiantuntijakuuleminen 16.10.2020

HE 146/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Talousarvioesityksen lukuihin 30.10 ja 30.20 sisältyvät maaseudun kehittämisen sekä maa- ja elintarviketalouden määrärahat. Talousarvioesityksessä luvun 30.10 määrärahataso on lähes 68,8 milj. euroa vuoden 2020 talousarvion tasoa pienempi. Luvun 30.20 määrärahataso on lähes 14,4 milj. euroa edellisvuotta alempi.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman (maaseutuohjelma) rahoitus momenteilla 30.10.40, 30.10.43, 30.10.64, 30.20.43 ja 30.20.44 on sisällytetty vuoden 2021 talousarvioon 16.4.2020 VN-kehysten mukaisesti. Siten momenttien määrärahoissa ei ole vielä huomioitu heinäkuussa 2020 saavutettua EU:n rahoituskehyspäätöstä eikä yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäkaudesta johtuvia muutoksia. Tästä johtuen em. momenttien sekä momenttien 30.20.41 (EU-tulotuki ja EU-markkinatuki) ja 30.20.40 (Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki) määrärahoja ehdotetaan tarkennettavaksi täydentävässä talousarvioesityksessä. EU:n uusi rahoituskausi 2021-2027 alkaa siirtymäkaudella, jonka aikana on käytössä uuden rahoituskauden määrärahat, mutta sovelletaan nykymuotoisia tukijärjestelmiä. Eräillä momenteilla (mom. 30.10.40 Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset sekä mom. 30.10.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen) on myös rahoituskauden 2014-2020 määrärahoja

Ero vuoden 2020 varsinaiseen talousarvioon verrattuna momenteilla 30.20.43 (Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvota ja ei-tuotannolliset investoinnit) ja 30.20.44 (Luonnonhaittakorvaukset) johtuu pääosin hallitusohjelman yhteydessä sovittujen ympäristökorvausten ja luomusitoumuksien lisämäärärahojen teknisestä kohdentamisesta momentille 30.20.44, josta ne vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa siirrettiin yhdessä EU:n rahoitusosuuden kanssa momentille 30.20.43.

Vuodelle 2021 kohdistettujen määrärahojen arvioidaan olevan riittävät maatalouden rakennetukiin. Rahoitusta on momenteilla 30.10.40 (Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset) ja 30.10.41 (Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki) sekä Maatilatalouden kehittämisrahastossa. Talousarvioon ei sisälly määrärahaa momentille 30.20.61 (Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon), sillä vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa osoitettiin yhteensä 70 milj. euron määräraha, josta 65 milj. euroa kohdentuu vuodelle 2021.

Luopumistuet ja –eläkkeet momentin 30.10.42 määräraha on 14 milj. euroa alempi vuoteen 2020 verrattuna, mikä johtuu pienentyneestä tarvearviosta. Uusia luopumistukisopimuksia ei ole tehty enää vuoden 2018 jälkeen.

Vuoden 2021 talousarvioesityksessä ehdotetaan mom. 30.20.01 (Ruokaviraston toimintamenot) määrärahaa perustettavan porovahinkolautakunnan toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen. Tätä varten hallitus on antanut eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi poronhoitolain muuttamisesta. Hallituksen esityksessä Ruokavirasto tuottaisi lautakunnan tarvitsemat hallinnolliset palvelut.

Momentilla 30.10.54 (Rahapelitoiminnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatus ja hevosurheilun edistäminen) rahapelituottojen tuloutuksen laskua kompensoidaan siten, että hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämisen avustukset on mahdollista maksaa vuoden 2020 tasoisina.

Momentille 30.10.63 (Maaseudun kehittäminen) ehdotetaan 2,0 milj. euroa lisäystä kyläkaupat monipalvelukeskuksina -hankkeelle. Nyt esitetty lisämääräraha mahdollistaa tuen laajentamisen entistä useammille maaseutualueilla sijaitseville hakukriteerit täyttäville kyläkaupoille. Momentin määräraha kuitenkin alenee 2,1 milj. euroa hallitusohjelman mukaisen HAMA-kehittämisrahoituksen (4 milj. euroa) poistuessa momentilta.